

PRZEWODNIK POWIATU ŻYWIECKIEGO

№ 4.

Miesięcznik poświęcony interesom powiatu.

Rok II.

Przedpłata wynosi z przysyłką pocztową 2 K. 30 hal. Wychodzi dnia 15-go każdego miesiąca.

Zabłocie — Żywiec, dnia 15. sierpnia 1901.

Inseraty drobne po 20 hal. od linii tlnstemi literami a zwyczajnymi literami po 15 hal. Inseraty przyjmuje administracja i wszystkie agencje.

Do czytelników naszych.

Sprawozdanie z naszej działalności jednorocznej jakoteż program który rozwinęliśmy w ostatnim numerze naszego pisma, nie pozostał bez skutku. Z licznych stron otrzymaliśmy słowa uznania i zachęty do dalszej pracy.

Rozszerzyło się także znacznie grono naszych prenumeratorów, wreszcie znaleźli się mężowie pióra i wiedzy, którzy nam usługi swoje zaoferowali. Wszyscy zgodnie wyrazili przekonanie że pismo nasze stawiając sobie za cel omawianie spraw dotyczących naszego powiatu ma wszelką rację bytu. Zapewniwszy sobie w ten sposób materialne i moralne poparcie postanowiliśmy miesięcznik nasz zamienić na pismo dwutygodniowe, które począwszy od dnia 1go Października b. r. wychodzić będzie regularnie 1go i 15go każdego miesiąca. Redakcyja.

Otrzymaliśmy dnia 8 sierpnia 1901.

Nst. 544/1

2

Do Szanownej Redakcyi Przewodnika powiatu Żywieckiego na ręce odpowiedzialnego Redaktora p. A. Werbera w Zabłociu ad Żywiec.

Na podstawie §. 19 ust. pras. wzywam Szanowną Redakcyę o zamieszczenie w najbliższym numerze Przewodnika Powiatu Żywieckiego pod 1/ załączonego sprostowania.

Wadowice, dnia 7 sierpnia 1901.

C. k. Prokuratora Państwa
S u ł k o w s k i.

Sprostowanie.

Wiadomość zamieszczona w Nr. 3. Przewodnika Żywieckiego z dnia 15. lipca 1901 pod napisem »z Milówki«, jakoby c. k. Prokuratora Państwa w Wadowicach poleciła swemu funkcyonaryuszowi w Milówce zgłaszać odwołania do każdego wyroku zwalniającego i jakoby podobny nakaz miał istnieć także dla funkcyonaryusza c. k. Prokuratorji Państwa w Żywcu jest nieprawdziwą, gdyż rzeczeni funkcyonaryusze takiego polecenia nie otrzymali i od wszystkich uwalniających wyroków odwołań nie zgłaszali i nie zgłaszają.

Wadowice, dnia 7. sierpnia 1901.

C. k. Prokurator Państwa
S u ł k o w s k i.

Jego Eminencya Ks. Kardynał Puzyna zaszczycił nasze miasto swoją obecnością w dniu 3go sierpnia b. r. — Celem przyjazdu wysokiego dostojnika kościoła było poświęcenie kaplicy zamkowej.

Jego cesarska wysokość arcyksiążę Karol Stefan oczekiwał na dworcu kolejowym, następnie po odbyciu aktu poświęcenia odprowadził dostojnika kościoła na dworzec kolejowy gdzie także znaleźli się naczelnicy władz miejskich.

W serdecznych słowach pożegnał Arcyksiążę Kardynała, całując go w piersi i jeszcze raz dziękując mu za trudy podjęte w celu poświęcenia kaplicy.

Wiadomości osobiste. Pan Franciszek Ścibor c. k. naczelnik Sądu w Ślemieniu został zamianowany radcą c. k. sądu krajowego i równocześnie przenie-

siony jako przełożony sądu do Ropczyc.

Pan Kazimierz Kopczyński c. k. kontrolor urzędu podatkowego w Milówce, został przeniesiony do c. k. urzędu podatkowego w Podgórzu.

W Zabłociu zmarł powszechnie szanowany dla prawości swojej kupieckiej Jakób Hechter. Liczny orszak pogrzebowy w którym były także deputacje straży ogniowej, członkowie Rady gminnej i t. d. odprowadził zmarłego na miejsce spoczynku.

Stojemy przed nowymi wyborami posłów do sejmiku krajowego. Dotychczas nie zarysowała się jeszcze dokładnie żadna postać kandydata. Ale znamy naszych wyborców i wiemy jakim musi być kandydat aby się stał ich godnym. O zdolnościach, kwalifikacjach, charakterze, uczciwości i t. p. przymiotach kandydata mówić nie warto, bo takich się nie szuka. Inteligencya radaby mieć reprezentanta w Sejmie, któryby rozumiał poco jest wysłaniem a także potrafił, wystąpić w obronie interesów powiatu, ilekroć tego będzie potrzeba. Mieszczanie nasi których z mieszczaństwem innych miast porównać nie można, idą własnymi drogami. Wieśniakom zaś naszego powiatu imponują tylko tacy politycy, którzy przeputawszy majątek, żyje tylko z polityki i mają już za sobą patent iż mieli do czynienia z władzami karnymi. Jakiego kandydata teraz upatrzą nie wiemy, ale zato już zgóry ręczyć możemy, iż nie będzie to zacny, uczciwy gospodarz pilnujący swojej roli, lub swego rzemiosła, o prawem i uczciwym sposobie myślenia. Takich kandydatów nasi obywatele więcej nie szukają. Im imponują tylko hołysze, wicherzyciele którzy dawno wyzuli się z poczucia uczciwości i prawości. Kandydatom takim nada sankcyę ks. Stojalowski, który również nie pyta o charakter i sumienie swojego kandydata, byleby mu przyrzekł służyć wiernie i płacić część tanytem poselskich. A u nas wierzy się jeszcze w wysokie posłannictwo ks. Stojalowskiego. — W innych powiatach lud otwrzył oczy i wyrzeka się niepowołanej opieki politycznej ks. Stojalowskiego. Poznano się na nim, bo nawet jego własni wybrańcy zdzierają z niego maskę i otwierają nawet ludziom oczy na jego sprawkę. Tę zasługę ma także poseł p. Kubik, na pochwałę p. Kubika podnieść musimy że jakkolwiek był wybrańcem i sojusznikiem ks. Stojalowskiego to przecież przekonawszy się że ks. Stojalowskiemu nie chodzi o dobro ludu, jeno o własny interes — głośno i otwarcie oskarżył o to ks. Stojalowskiego przed zebraniem ludem i wyrzekł się wszelkiego współnictwa z ks. Stojalowskim. Pan Kubik złożył przeto dowód że ma własne przekonania, że jest szczerym przyjacielem ludu, a nie pachołkiem ks. Stojalowskiego. Przekonawszy się, że ks. Stojalowski lud zdradza — zerwał z nim. Objawił to p. Kubik na wiecu chłopskim w Białej w dniu 14 lipca b. r. wobec setek chłopów ogłosił poseł Kubik głośno i dobitnie „że wystąpił z klubu Stojalowczyków dla tego, ponieważ ks. Stojalowski zdradzał lud i zaprzedawał, wprowadzając posłów z jednego klubu do drugiego“. Prawdopodobnie robił to za pieniądze. Robił interesa z rozmaitymi posłami i to interesa pieniężne.

Znajdował się także na tym wiecu i nasz poseł p. Fijak, który wiernie służy

swojemu panu i wystąpił z niezgrabną obroną ks. Stojalowskiego. Wiec atoli dowiedziawszy się z ust wiarygodnych, swojego posła p. Kubika o postępowaniu ks. Stojalowskiego, wyraził posłowi p. Kubikowi swoje zaufanie, natomiast uchwalił ks. Stojalowskiemu wyrazić swoją nieufność. Tak się przedstawia działalność ks. Stojalowskiego o dobro ludu na podstawie oświadczeń czynionych przez jego własnych sojuszników. Powyższe oświadczenia uczynił nikt inny jeno poseł p. Kubik należący do tak zwanych Stojalowczyków. Pan Kubik znał ks. Stojalowskiego najlepiej więc mu chyba wierzyć musimy. — I ten ks. Stojalowski który zaprzedał lud dla własnych celów, poddyktuje nam kandydata na posła takiego — jakiego on potrzebuje. Jaki to będzie kandydat, łatwo już przewidzieć, oczywiście taki który się do jego rozkazów zastosuje i wiernie mu służyć będzie. Mniejsza o prawość charakteru, uczciwość, o nieskazitelną przeszłość, o trzeźwość i pracowitość, o takie zalety ks. Stojalowski nie pyta, jemu potrzeba pachołka, któryby był sprytny i zuchwały, a na głupie skrupuły jak serce i sumienie się nie oglądał. — O tak ukwalifikowanego kandydata w Zabłociu nie trudno. Rumieniec wstydu na twarz występuje na myśl, że włościanie — gospodarze, na ojcowiznie i roli osiadli, głosować by mieli, nie na gospodarza uczciwie pracującego na swojej roli i mającego prawość w sercu, ale na jakiegoś chłystka, włączającego się bez zatrudnienia, szukającego tylko okazji do wywoływania zająć, które jednych prowadzą do kryminału a innych przed kratki sądowe — dla tego tylko, że sobie go upatrzył — jako dogodny narzędzie ks. Stojalowski.

Rozsądek i poczucie godności nakazuje włościanom, jeśli już chcą mieć swego posła, szukać go między gospodarzami i wybrać najzaczniejszego — najlepszego — ale nie szukać w szumowinach wyrzutka. Włościanstwo nasze jest rozumne i umie rozróżnić dobre od złego, to dodaje nam otuchy i nie wątpimy że włościanie wyborcy tym razem nie pójda na lep, jakiemuś awanturnikowi ale według swego sumienia wybiorą najlepszego i najzaczniejszego, aby godnie powiat nasz mógł zastępować i bronić interesów tego ludu, który w nim całe zaufanie pokłada. Wyrażamy tę nadzieję iż wybór posła na Sejm krajowy będzie szczęśliwy.

Sprawozdanie Żywieckiej uzupełniającej szkoły przemysłowej, które obiecaliśmy naszym Czytelnikom w poprzednim numerze, przedstawia się po zasięgnięciu bliższej informacji następująco: Szkoła od roku 1896, a zatem obecnie skończyła 5 rok swego istnienia. Powstała ona w myśl uchwały Żywieckiej Rady gminnej i komisji krajowej dla spraw przemysłowych. Szkoła ta przeznaczona jest dla młodzieży, pracującej w zawodzie przemysłowym, której ma udzielać takich wiadomości teoretycznych, które jej są niezbędnie potrzebne do korzystnego wykonywania tego zawodu. Młodzież więc uczy się w tej szkole wszystkiego co rzemiosło może uszlachetnić, podnieść, a przemysłowca postawić pod względem wykształcenia na równi z rzemieślnikiem i przemysłowcem zagranicznym. Jeżeli bowiem rzemieślnik jest pod względem naukowym odpowied-

nie przysposobiony, łatwo rzemiosło swoje ulepszy, potrafi wszędzie znaleźć, kawałek chleba, z skorzysią odbyć wędrówkę i prowadzić wzorowo pracownię. Wiemy też dobrze, że rzemieślnik, który fach swój rozumie należycie, nigdy nie uskarża się na brak zajęcia i staje się zamożnym mieszczaninem. Aby więc przyszłego rękodzielnika weksztuć do tego stopnia żeby rzemiosło swoje ulepszał, wyrobom swoim zapewnił odbyć należyty, żeby znał się na rachunkach i pismach przemysłowych, sam je układał, żeby poznał swoje prawa i obowiązki jako obywatel miasta, kraju i państwa i stosownie postępował — tego wszystkiego ma nauczyć uzupełniająca szkoła przemysłowa. Szkół takich obecnie istnieje w kraju 50.

Podstawowym przedmiotem w tych szkołach jest nauka rysunku, który w dzisiejszych czasach każdemu rzemieślnikowi koniecznie jest potrzebny, bez rysunku bowiem nie potrafi uszlachetnić swego rzemiosła. Uczą także rachunkowości, ale zupełnie praktycznie — jak się to zdarza w życiu codziennym i również praktycznie stylistyki przemysłowej, obejmującej wszelkie pisma, jakie zdarzają się w codziennym życiu, jak kwity, ogłoszenia, okólniki, poświadczenia, rewersy, pełnomocnictwa, przekazy i. t. p.

Wreszcie i religijne prowadzenia młodzieży, jakto widzimy z ostatniego sprawozdania Żywieckiej szkoły pszemysłowej, otoczone jest wszelką opieką. Młodzież obok udzielanej jej nauki religii, uczęszczała na exhorty, na nabożeństwa w dni świąteczne, a wreszcie przystępowała do Sakramentów św.

Do szkoły tej uczęszczało 116 chłopców, przeważnie z Żywca i najbliższej okolicy, z których 98 sklasyfikowano. Jak widzimy są to świetne wyniki. Rok szkolny trwa 8 miesięcy — to też uroczyste zamknięcie roku, połączone z wystawą prac uczniów odbyło się już 16. maja b. r. Niestety na uroczystości tej nie widzieliśmy takiej liczby rzemieślników, jakiejby spodziewać się należało. Sprawa ta bowiem ważna, że powinna budzić żywy interes w całym mieszczaństwie a szczególnie u rzemieślników. Ale niech sami żałują i cierpliwie czekają znowu do maja. W zakończeniu uroczystości 7 uczniów otrzymało nagrody pieniężne, złożone na książeczki kasy oszczędności. Z uznaniem podnieść należy ofiarność p. W. Graffa, Aptekarza z Żywca, który rok rocznie nagradza z własnych funduszy 2 uczniów, jak również prawdziwie poobywatelsku pojmowane obowiązki grona nauczycielskiego, które pomimo swej szczupłej płacy, obdarzyła pieniężną nagrodą najpilniejszego ucznia. Nie możemy także pominąć charakterystycznego faktu. Oto cech kowali, ślusarzy i blacharzy przeznaczył także jedną nagrodę.

Snać szkoła ta musi należycie spełniać swe zadania, jeśli już zdobywa sobie w tak krótkim czasie uznania tych kół, dla których właściwie została przeznaczona. Żyć należy nadzieją, że w kronice uzupełniającej szkoły przemysłowej fak ten nie zostanie zapisany jako wypadek sporadyczny — ale znajdzie w przyszłości naśladowców.

Po uroczystości oglądaliśmy wystawione prace uczniów, które przekonały obecnych jak wielką korzyść odnoszą z tej szkoły terminatorzy. Nigdyśmy nie przypuszczali nawet, że ci zabrukani chłopcy, od kopyta igły i kowadła mogą doprowadzić do takich wyników. Prace ich, a szczególnie rysunki zawodowe, jak: ślusarskie, stolarskie, malarskie, szewskie, krawieckie, kowalskie, i blacharskie budziły ogólny podziw.

To też musimy się przyłączyć z całym przekonaniem do wyrażonego przez Przewodniczącego Pana Jana Studenckiego, burmistrza miasta uznania całemu gronu nauczycielskiemu, a szczególnie kierownikowi tej szkoły p. Władysławowi Nowotarskiemu, który szkołę tę doprowadził do pełnego rozkwitu.

W końcu pozwalamy sobie powtórzyć »złote rady« którymi p. Władysław Nowotarski zakończył roczne sprawozdanie. Są one rzeczywiście tak zdrowymi, że na spopularyzowaniu tychże nietylko skorzystają nasi rzemieślnicy, ale nasze społeczeństwo zyskać może. Zdrowe rady, których trzymać się powinien każdy przemysłowiec, jeśli chce aby mu się w obranym zawodzie powodziło.

1. Wyucz się dokładnie proceduru twego i nabierz pierwszej dostatecznego doświadczenia, zanim założysz własny interes.

2. Zaczynaj interes prowadzić w małych rozmiarach.

3. Kup sobie najlepsze narzędzie rzemieślnicze.

3. Nigdy nie zakupuj więcej towaru, niż zapłacić możesz.

5. Strzeż się weksli.

6. Przy odstawianiu zamówionej roboty poślij rachunek.

7. Tego, który najpóźniej trzy miesiące po otrzymaniu rachunku nie zapłaci — zaskarz.

8. Zapasy trzymaj ile możności pod zamknięciem.

Dopóki pracownicy twoi w warsztacie pracują — pracuj ty tam także.

10. Zapłać ludziom sumiennie, lecz żądaj również sumiennej roboty, względnie płac im tyle, żeby nędzy nie zaznali.

11. Trzymaj w warsztacie swoim tylko ludzi trzeźwych, pracowitych, oszczędnych, bogobojnych i znających swój proceder doskonale.

12. Odstawiaj tylko takie przedmioty zamówione, które zostały zupełnie odrobione — abyś się nie naraził na wzgardę i pośmiewisko.

13. Jeśli na robocie nic zarobić nie możesz, to jej nie przyjmuj.

14. Jeśli zamówioną i przyjętą robotę zobowiązałeś się odstawić na dzień umówiony — to odstaw ją punktualnie.

15. Idź wcześniej spać a wstawaj rano.

16. Bądź umiarkowany we wszystkim.

17. Kochaj i szanuj twą żonę, bo ona jest twym najlepszym przyjacielem.

18. Ucz się zawsze; ucz wszystkiego aż do śmierci; przedewszystkiem staraj się wydoskonalic w swym zawodzie, staraj się zostać najinteligentniejszym artystą pomiędzy twymi kolegami.

19. Bądź uprzejmym dla wszystkich, bo na grzeczności nikt dotychczas nie stracił.

20. Oszczędzaj i jeszcze raz oszczędzaj i nie marnuj twego ciężko zapracowanego grosza.

Sprawa szkoły realnej w Żywcu znajduje się jak nam donoszą z wiarygodnego źródła na dobrej drodze. Niestrudzona w tym kierunku gmina miasta Żywca uprosiła p. Szweda, by zasięgnął podczas ostatniej sesji sejmowej „języka“ w krajowej władzy szkolnej. Otóż dawno wniesiona prośba przez gminę ma w krótkce być przedłożona ministerstwu oświaty — a to wmyśl uchwały sejmowej z dnia 1 lipca b. r. W wezwaniu owem do Rządu o zakładanie szkół średnich w naszym kraju, jakie Sejm uchwalił, znajduje się, Żywiec wprowadzie na szóstym miejscu, dopiero, ale bądź co bądź, jest to już krok naprzód, który budzi w nas nadzieję, że sprawa ta tak ważna dla całego powiatu, może niedługo przybierze realniejsze kształty.

Kasa oszczędności miasta Żywca od czasu objęcia urzędowania przez nową Dyrekcyę przysporzyła sobie nieprzychylnych, którzy rozsiewają bezpodstawne fałszywe wieści o bliskim jej rozwiązaniu.

Głupie i niczem nie usprawiedliwione te bajki powinny właściwie śmiech i litość budzić, gdyby nie to że spowodowane złośliwością, budzą niesmak.

Pojmujemy że skład nowej Dyrekcyi jednym mniej a drugim więcej się podoba, ale nie jest to po obywatelsku rzucać się na instytucyę, gdyż w takim razie mierzy się w ludzi a trafia się w instytucyę która

jest nietylko finansową ale i dobroczynną, wreszcie jakdotąd, dyrekcyja nie dała najmniejszego powodu do tego aby zgóry przyjmować ją niechęcią. Raczej należy ją wspierać z przekonaniem, że trudne to zadanie którego się podjęła spełnić potrafi i poprowadzi instytucyę tak wzorowo jak to poprzednia dyrekcyja uczyniła.

W ostatnim numerze naszego pisma wspomnieliśmy a korespondencyi robotników z huty arcyksięcia Fryderyka, w sprawie obsadzenia posady lekarza chorych, na to otrzymaliśmy, od kilku robotników wyjaśnienie, że oni protestu owego nie pisali.

Przyjmujemy to wyjaśnienie do wiadomości że możliwym jest iż ten lub ów robotnik protestu tego nie podpisywał. To atoli nie zmienia rzeczy ani o jotę, nie chodzi oto kto podpisywał protest, względnie ilu ich podpisywało, ale chodzi oto czy protest jest uzasadniony. W tej mierze każdy bezstronny przyznać musi że nadawanie posady lekarza kasy chorych lekarzowi nie mającemu jeszcze doświadczenia i przepisanej dwuletniej praktyki szpitalnej, mogło dać robotnikom powód do żalenia się, jedni uczynili to jawnie, drudzy odczuwają to głęboko nie śmiejąc szemrać.

Radziłyśmy w tej sprawie, więcej głosu nie zabierać — bo u nas zresztą wszędzie i zawsze się tak dzieje, a my tego nie zmienimy. —

Młodzież Żywiecka podjęła pochwały godną myśl urządzenia zabawy z tańcami i myśl tę urzeczywistniła z dobrym skutkiem, gdyż osiągli czystego dochodu 406 koron przeznaczając dochód częścią na gimnazyum polskie w Cieszynie, a częścią na szkołę ludową w Zwordoniu. Zabawa która odbyła się dnia 14. lipca b. r. wypadła pomimo niestosownej pory wcale dobrze. Żałować wypada że miejscowa inteligencyja się nie zjawiła, niestety powodów tego dziwnego zjawiska szukać należy w stosunkach jakie wogóle w Żywcu panują a które z biegiem lat wytworzone zostały. Może kiedyś w przyszłości i mieszkańcy tego miasta ulegną dobroczynnemu wpływowi postępu i pozbędą się przestarzałych kastowych pojęć.

A w tedy całe obywatelstwo, mieszczańin i urzędnik, kupiec i rzemieślnik potrafią z sobą żyć i razem się bawić, ale do tego jeszcze daleko. —

Onegdaj odbyła się w tutejszym sądzie rozprawa majstra K. przeciwko tutejszej fabryce papieru o zapłatę należności i odszkodowanie z powodu wydalenia go z pracy bez poprzedniego wypowiedzenia. Sędzia c. k. sekretarz Bażan rozstrzygnął spór na korzyść majstra, zasądając fabrykę papieru na zapłatę zaskarżonej pretensyi z kosztami. Przypuszczamy że fabryka papieru miała może słuszne powody potemu aby się niedogodnego majstra pozbyć, ale przezorność nakazywała uczynić to w granicach prawa, jeśli robotnik niechce się poddać zaprowadzonemu w fabryce porządkowi, to nie należy go wyrzucać w krótkiej drodze i dawać mu możność do żalenia się, ale raczej należy takiego robotnika wywalić i przytem z góry za 14 dni dać mu odszkodowanie. To jest zdrowo i honorowo.

Straż pożarna ochotnicza w Zabłociu wybrała prezesa p. Hermana Munka fabrykanta w Zabłociu i z okazji tej odbył się przed mieszkaniem prezesa capstrzyk z muzyką. Zebrani członkowie straży pożarnej nowemu prezesowi sprawili owacy, który ich znowu na zabawę do swego ogrodu przy hotelu zaprosił.

Kąpanie pod mostem wielkim prowadzącym z Żywca do Zabłocia, stało się sportem nietylko dzieci ale nawet dorosłych mężczyzn. Nie mielibyśmy nic do zarzucania przeciwko temu, gdyby nie to, iż swoje harce wodne wykonują w stroju Adamowym bez zakrywania najwstydlivszych części ciała — pomimo iż przez most przechodzą cała publiczność, kobiety i dzieci zdążające ku kolejki i od kolejki.

Podobne kąpanie a raczej widowisko publiczne obraża poczucie wstydlivosti

i moralności, i w całym cywilizowanym świecie istnieją w tej mierze pewne przepisy wydawane przez organa policyjne ze względu na bezpieczeństwo i obyczajność publiczną. Możeby i policja Żywiecka sprawą tą zająć się chciała.

Wścieklizna u psów zapanowała w naszej okolicy. Jestto jedna z najstraszniejszych chorób, która zagraża człowiekowi, dlatego przyklasnąć tylko można zarządzeniom władz, nakazującym trzy-

mać psy na łańcuchu i zakładać im kagańce. Najlepsze atoli zarządzenia na nie się nie zdadzą jeśli sami posiadacze psów nad tem czuwać nie będą, aby swoje psy a tym samym siebie od tej strasznej choroby uchronić. — Przedewszystkiem należy psa należycie odżywiać i dawać mu kilkakrotnie dziennie czystej zimnej wody do picia. Utrzymać psa u siebie a nie dawać mu należytej strawy jest nie tylko nie po ludzku, ale naraża nadto

psa i ludzi na tę straszłą chorobę. Takich posiadaczy psów u nas nie brak.

Upraszamy uprzejmie

o nadsyłanie prenumeraty, gdyż tylko abonentom naszym nadal Przewodnik wysyłać będziemy. — Administracja.

Realność

z wraź zaprowadzonym interesem
towarów mieszanych i piekarnią w Przyborowie, Powiat Żywiec, jest z wolnej ręki

do sprzedania.

Bliższych warunków udzieli

Józef Weislitzer, w M.-Ostrawie.

Woda gorzka

z źródła Franciszka Józefa

Jedyny środek przeczyszczający, skuteczny w użyciu. Do nabycia w głównym składzie

u Artura Rozanisa

w Ispie ad Żywiec i w wszystkich Aptekach.

Marcin Piecuch,

majster bednarški

w Żywcu, ul. Hr. Kumorowskich

poleca swoje wyroby, w zakres bednarstwa dla gorzelnii, browarów, fabryk likierów, jakoteż gospodarst domowych i wykonuje takowe w najlepszym gatunku po umiarkowanych cenach.

Arthur Rosanis

ISEP, przy ŻYWCU

poleca swój doborowy

skład win austriackich, węgierskich, włoskich i greckich

Koncesyonowane

Przedsiębiorstwo pogrzebowe

„CONCORDIA“

Otto Böhm w Żywcu,

ulica Kościuszki

poleca także skład trumien metalowych i drzewianych, wieńce, latarnie grobowe i wszelkie przybory pogrzebowe.

Znane polskie kiełbasy delikatne tudzież szynki surowe i wędzone po tanich cenach, tak częściej jakoteż hurtem, każdego czasu u

Francissa Studenckiego

w Ispie.

Wyśyłka pocztą i koleją odwrotnie codziennie

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Wyroby fabryki wódek
HERMANA MUNKA
w Zabłociu

są napojami zdrowymi i dla swej taniości konkurują z wszystkimi tego rodzaju wyrobami.

Fabryka prem.owana medalem złotym.

SPECYALNOŚCI:

BABIA GÓRA

prawdziwa tylko z marką ochronną.

ALLASCH

WODA ŻYWIECKA.

ŻYTNIÓWKA CZYSTA

Wiśniówka.

O B O Z Ó W K A.

Import francuskich Cognaków, Rumu Jamaika i wszelkich napojów spirytusowych.

Dla kupców i odbiorców hurtem *znaczny rabat.*

Naprzeciw dworca kolei państwowej w Zabłociu.

Domek z ogródkiem

o 8 zagonach w Zabłociu jest za 800 złr.

do sprzedania.

Wiadomość w Administr.

Dwie niwki

o 22 zagonach ornego gruntu na terytorium Żywieckim są za 600 złr. zaraz

do sprzedania.

Wiadomość w Administr.

Gospodarze

chodujący bydło i trzodę chlewną!

Żądajcie w aptecce w Zabłociu

Proszek Holenderski

Proszek Kornenbarski

i

SUILIN

jeżeli chcecie by bydło ku waszemu zadowoleniu się chowało.

Świeże wody mineralne

Środki owadogubne

Patentowany aparat na muchy

Materyały apteczne

w Aptecce w Zabłociu

premiowanej medalami złotymi na wystawie w Paryżu, Niccy i Berlinie.

ZYGMUND FLUSS.

Pierwsza Berneńska chemiczna pralnia i sztuczna farbiarnia ubrań, aksamitów i materyi na meble, odznaczona złotymi medalami i dyplomami honorowymi na różnych wystawach etc. przyjmuje wszelkiego rodzaju garderoby męskiej, damskiej i dziecięcej, jakoteż uniformy, w stanie całym lub rozprutym, pod gwarancją szybkiego i najlepszego wykonania, przez swoją filię u

S. FELIXA w Ispie ad Żywiec.

Zarząd lasów Kocierz

ad Moszczanica, poczta Rychnal

koło Ż y w c a dostarczyć może na żądanie

sztachety

do ogrodzeń w każdej ilości po tanich cenach.

Zgłoszenia pisemne uprasza się do Zarządu.

P. T.

Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność że z dniem 1. Czerwca b. r. powiększyłem moją pracownią przez

parowy wyrób wędlin

najnowsze systemu.

Przez to praktyczne, najodpowiedniejsze i do postępu czasu zastosowane urządzenie jestem w przyjemnym położeniu Szanownym odbiorcom wędliny nie tylko najlepszego wyrobu, ale i po nadzwyczaj niskich cenach dostarczyć.

Polecając się i nadal łaskawym względem, zapewniam, że usilnym moim staraniem będzie dążyć zawsze do zupełnego zadowolenia Szanownych odbiorców.

Z wysokim poważaniem

W. E. Fuhrmann

w Żywcu.

ANTONI PAWEŁEK, Isep,

malarz i lakiernik,

wykonuje wszelkie roboty w zakres jego fachu wchodzące z artystycznym gustem po umiarkowanych cenach. — Roboty w smaku „Secession“.

Wyroby szewskie

najlepszej jakości poleca

J. BAGIEREK

w Żywcu, ul. Kościuszki.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ośmielam się zwrócić uwagę Szan. Publiczności na korzyści, jakie się następują przy zakupie w mym składzie towarów, a temi są i jakość towaru, gwarancya i bajecznie tani ceny.

Publiczność łapie się często dostając do rąk zamiejskowe cenniki, i przepłaca nieraz, a w dodatku kupuje kota w worze.

Jeżeli kto ma zamiar kupić sobie zegarek zegar ścienny, maszynę do szycia, bcykel lub automat muzyczny, bizutera z złota, srebra lub phonograf, maszynę do pisanja i. t. d. niechaj zechce mie uwiadomić, a służę mu największem wyborem i nie potrzebuje opłacać kosztownych transpotów i często dostać uszkodzony towar. Przy zakupnie bcykla udzielam nauki bezpłatnie, toż samo przy zakupnie maszyny do szycia.

Wszelkie reparacye w własnem warsztacie pod gwarancya.

Z powarżaniem

Jacób Better

w Ispie ad Żywiec

Filia w Mistku (na Morawie.)

SZYMON MUNK, ŻYWIEC.

Pierwsza galicyjska parowa fabryka mydła i świec

założona w r. 1836

oferuje swe pierwszej jakości wyroby, szczególnie dla odbiorców hurtem, po cenach przystępniejszych od innych fabryk.

Ważne dla gospodyń. 50% oszczędności.

Mydła oszczędnościowe ziarniste (Spar-Kern-Seife) Mydła ziarniste Ia. Mydła ziarniste jasno-żółte. Mydła ziarniste ciemno-żółte. Mydła secunda (na żądanie też i prasowane). Mydła Eszwegskie. Mydła do fabrykacyi sukna Świece łojowe niepakowane. Soda kryształiczna biała.

Ceny i gatunek bez konkurencyi.

Na żądanie przesyłam próbki moich towarów gratis i franco. Na życzenie służymy specjalną ofertą do stacyi odbiorców.

W nowo otwartej kawiarni i restauracyi w willi L. NEUMANN w Zabłociu

dostanie w abonamencie miesięcznym

- I. śniadanie, kawa z pieczywem . . . . . 7 Koron
- obiad, rosół, mięso z przystawką, i 3 razy tygod. legumina . . . . . 18 Koron
- kolacya, pieczyń z jarzyną i chleb . . . . . 16 Koron
- Wszystko razem z opustem 38 Koron

- II. śniadanie, na obiad rosół pieczeń lub sztuka mięs. legumina, kolacya ala Carte . . . . . 52 Koron.

Fotograficzny Atelier R. SCHREINZER i Syn w BIELSKU i ŻYWCU

Zdjęcia fotograficzne w Żywcu w każdą niedzielę po 1. i 15. miesiąca od 10 rano do 5 popołdnie. Uprasza o liczne odwiedziny.

FIRM Y

godne polecenia
co do jakości wyrobów i cen.

M. SCHWARZ, Zabłocie
cegły maszynowe, dachówki cementowe
rurki drenowe, wapno.

Leopold Unger
fabryka zapalek w Za dzielu przy Żywcu.

Fabryka pasów maszynowych i rzemieni
do szycia. — Wyrób i skład wszelkich ku celom fabrycznym służących artykułów technicznych
Seweryn Patzau, Zabłocie ad Żywiec.

Chleb żytni prawdziwy ciemny
poleca jako specjalność piekarnia
L. FROMOWICZ w ZABŁOCIU.

Na odpusty, wesela, dla sklepów wiejskich
poleca tanie wyroby cukrowe i piernikarskie
JAN KATZER w Zabłociu.

Tamże świece woskowe kościelne we wszystkich wielkościach i gatunkach.

Taniej jak w Bielsku i wygodnie
bo na spłaty i na miejscu
młockarnie, siewczkarnie, pompy, wszelkiego rodzaju, sikawki i wszelkie maszyny rolnicze własnego wyrobu poleca

Zygmunt Rübner w Zabłociu
pracownia maszyn i warsztat ślusarski.

Każdy więc rolnik nie potrzebując zaraz kupować niechaj ogląda u mnie wyroby i przekona się o tanioci.

CH. GRIGER
Bielsko, kolejowa 5,

przyjeżdża do Żywca na żądanie z wyborem materji i gotowych ubrań najlepszego gatunku.

Ceny przystępne i spłaty.

St. Dubowski
Żywiec.

Ciastka, sucharki à la Cabos & Schmidt, pierniki, miód kwiatowy, pieczywo.

Wszystko pierwszej jakości świeże.

WĘGLE kamienne
z dostawą do domu jak najtaniej
B. Glücksman w Ispie koło Żywca.